2021 m. birželio 24 d., ketvirtadienis

P9_TA(2021)0316

Reglamentavimo kokybė, subsidiarumas ir proporcingumas. Ataskaita dėl geresnės teisėkūros 2017, 2018 ir 2019 m.

2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento rezoliucija „Europos Sąjungos reglamentavimo kokybė, subsidiarumas ir proporcingumas. Ataskaita dėl geresnės teisėkūros 2017, 2018 ir 2019 m.“ (2020/2262(INI))

(2022/C 81/06)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties (ES Sutartis) 5 straipsnį,

— atsižvelgdamas į Protokolą Nr. 1 dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje,

— atsižvelgdamas į Protokolą Nr. 2 dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo,

— atsižvelgdamas į 2003 m. gruodžio 16 d. Tarpinstitucinį susitarimą dėl geresnės teisėkūros ir į naujausią jo versiją – 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstitucinį susitarimą dėl geresnės teisėkūros,

— atsižvelgdamas į praktines priemones, skirtas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 294 straipsnio 4 daliai įgyvendinti pasiekus susitarimą per pirmąjį svarstymą, dėl kurių 2011 m. liepos 22 d. susitarė kompetentingos Europos Parlamento ir Tarybos tarnybos,

— atsižvelgdamas į Komisijos metinę 2017 m. subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo ataskaitą (COM(2018)0490), Komisijos 2018 m. metinę ataskaitą dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo (COM(2019)0333) ir Komisijos 2019 m. metinę ataskaitą dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo (COM(2020)0272),

— atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Subsidiarumo ir proporcingumo principų vaidmens stiprinimas formuojant ES politiką“ (COM(2018)0703) ir jo priedą,

— atsižvelgdamas į Subsidiarumo, proporcingumo ir veikimo mažiau, bet efektyviau darbo grupės, kuri 2018 m. liepos 10 d. pristatė savo išvadas, veiklą,

— atsižvelgdamas į Europos Regionų komiteto nuomones ir rezoliucijas, ypač į 2018 m. vasario 1 d. rezoliuciją dėl ESI fondų Bendrųjų nuostatų reglamento keitimo struktūrinėms reformoms remti [1], į 2018 m. spalio 9 d. nuomonę „Svarstymai apie Europą. Vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmuo atkuriant pasitikėjimą Europos Sąjunga“ (CDR 1230/2018) ir į 2020 m. gruodžio 10 d. rezoliuciją dėl 2021 m. Europos Komisijos darbo programos [2], taip pat atsižvelgdamas į 2020 m. birželio 30 d.–liepos 2 d. plenarinės sesijos Europos regionų komiteto rezoliuciją „Europos regionų komiteto 2020–2025 m. prioritetai. Žmonėms artimesnė Europa pasitelkiant kaimus, miestus ir regionus“,

— atsižvelgdamas į 2019 m. lapkričio 22 d. Romoje vykusią 9-ąją subsidiarumo konferenciją „Aktyvus subsidiarumas. ES pridėtinės vertės kūrimas kartu“ (angl. *„Active Subsidiarity: Creating EU added value together“*), kurią bendrai organizavo Regionų komitetas ir Italijos regioninių parlamentų pirmininkų konferencija,

— atsižvelgdamas į 2014 m. vasario 5 d. Europos Parlamento ir Regionų komiteto pasirašytą bendradarbiavimo susitarimą,

---

(1) OL C 176, 2018 5 23, p. 5.
(2) OL C 37, 2021 2 2, p. 1.

— atsižvelgdamas į savo 2020 m. sausio 15 d. rezoliuciją dėl Europos žaliojo kurso ([3]), kurioje palankiai vertinamas Komisijos įsipareigojimas užtikrinti, kad visais ES veiksmais ES būtų padedama siekti tvarios ateities ir teisingos pertvarkos ir atitinkamai atnaujinti geresnio reglamentavimo gaires, ir, be kita ko, reikalaujama, kad principas „pirmiausia – tvarumas“ būtų įtrauktas į ES ir jos valstybių narių geresnio reglamentavimo darbotvarkes,

— atsižvelgdamas į savo 2016 m. birželio 9 d. rezoliuciją dėl atviros, veiksmingos ir nepriklausomos Europos Sąjungos administracijos ([4]),

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnį,

— atsižvelgdamas į Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto ir Konstitucinių reikalų komiteto nuomones,

— atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto pranešimą (A9-0191/2021),

A. kadangi įgyvendinant Europos Sąjungos kompetencijas vadovaujamasi subsidiarumo ir proporcingumo principais; kadangi srityse, kurios nepriklauso ES išimtinei kompetencijai, taikant subsidiarumo principą siekiama išsaugoti valstybių narių teisę priimti sprendimus ir imtis veiksmų bei įteisinti Sąjungos veiksmus, kai valstybės narės negali deramai pasiekti veiksmo tikslų, o Sąjungos lygmeniu „dėl numatomo veiksmo masto arba poveikio“ juos būtų galima geriau pasiekti; kadangi šis principas į Europos Sąjungos sutartis buvo įtrauktas taip pat siekiant užtikrinti, kad įgaliojimai būtų vykdomi kuo artimesniu piliečiams lygmeniu, vadovaujantis ES sutarties 10 straipsnio 3 dalyje įtvirtintu artumo principu;

B. kadangi 2017 m. liepos mėn. J.-C. Junckerio vadovaujama Komisija patvirtino peržiūrėtą Geresnio reglamentavimo gairių rinkinį ir lydimąjį priemonių rinkinį; kadangi Komisija išplėtė savo geresnio reglamentavimo portalą, kad piliečiams būtų lengviau jame naršyti; kadangi Komisija įsipareigojo Europos demokratiniame procese ir viso teisėkūros proceso metu pagrindinį dėmesį skirti subsidiarumo ir proporcingumo principams, sukurdama Subsidiarumo, proporcingumo ir veikimo mažiau, bet efektyviau darbo grupę, kuri savo ataskaitą pateikė 2018 m. liepos 10 d.;

C. kadangi ši darbo grupė pateikė rekomendacijų, kaip, viena vertus, pagerinti bendrą supratimą apie subsidiarumo ir proporcingumo principus ir jų taikymą ES institucijų veikloje ir, kita vertus, suteikti vietos ir regionų valdžios institucijoms ir nacionaliniams parlamentams svarbesnį vaidmenį siekiant užtikrinti vadinamąjį aktyvų subsidiarumą, kad jos būtų skatinamos prisiimti didesnę atsakomybę už Sąjungos politiką; kadangi darbo grupė atsakė į klausimus dėl to, kaip būtų galima geriau taikyti subsidiarumo ir proporcingumo principus ES institucijose ir kaip geriau įtraukti vietos ir regionų valdžios institucijas bei nacionalinius parlamentus į ES politikos formavimą ir jos įgyvendinimą;

D. kadangi savo 2018 m. spalio 23 d. komunikate „Subsidiarumo ir proporcingumo principų vaidmens stiprinimas formuojant ES politiką“ (COM(2018)0703) Komisija pakartojo pagrindinį subsidiarumo ir proporcingumo principų vaidmenį tobulinant teisės aktus ir išdėstė priemones, kurių reikia imtis reaguojant į darbo grupės ataskaitą, įskaitant didesnio dėmesio skyrimą vietos ir regionų valdžios institucijų pozicijai, bendro supratimo apie subsidiarumo ir proporcingumo principus skatinimą ES, atidesnį galiojančių teisės aktų nagrinėjimą subsidiarumo ir proporcingumo požiūriu ir pagalbą nacionaliniams parlamentams veiksmingiau atlikti savo vaidmenį;

E. kadangi Komisija tęsė sustiprintos geresnio reglamentavimo darbotvarkės įgyvendinimą ir visais politikos formavimo etapais toliau integravo subsidiarumo ir proporcingumo principus;

F. kadangi 2020 m. liepos 3 d. Komisija pradėjo atnaujintos interneto portalo „Išsakykite savo nuomonę“ versijos veiklą, siekdama sudaryti geresnes galimybes interneto aplinkoje geriau prisidėti prie ES reglamentavimo ir politikos formavimo; kadangi dėl tos naujos portalo versijos turėtų toliau gerėti Komisijos konsultavimasis ir komunikacija su visuomene bei didėti skaidrumas; kadangi portalo tikslas – pagerinti ES politikos formavimo kokybę – yra Komisijos geresnio reglamentavimo darbotvarkės dalis;

([3]) Priimti tekstai, P9_TA(2020)0005.
([4]) OL C 86, 2018 3 6, p. 126.

2021 m. birželio 24 d., ketvirtadienis

G. kadangi pasitvirtino, kad interneto portalas „Išsakykite savo nuomonę“ yra piliečiams ir suinteresuotiesiems subjektams naudingas prieigos taškas, kuriuo naudodamiesi jie gali dalyvauti Komisijos politikos rengimo procese; kadangi Europos Audito Rūmai 2019 m. vis dėlto paskelbė specialiąją ataskaitą su rekomendacijų rinkiniu, kad šis portalas būtų patobulintas, ypač vertimo naudojimo srityje;

H. kadangi nuo 2018 m. Komisija sujungė ataskaitas dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo rengiant ES teisės aktus ir ataskaitas dėl santykių su nacionaliniais parlamentais, taip suteikdama daugiau svarbos nacionalinių parlamentų nuomonei ir išvengdama dviejų metinių ataskaitų dubliavimosi;

I. kadangi 2017 m. Komisija gavo 52 pagrįstas nacionalinių parlamentų nuomones dėl subsidiarumo principo, 2018 m. – 37, o 2019 m. negauta nė vienos nuomonės;

J. kadangi nacionalinių parlamentų pagrįstų nuomonių stoka 2019 m. yra susijusi ne su geresniu subsidiarumo ir proporcingumo principų įgyvendinimu, bet su tuo, kad 2019 m. keitėsi Komisijos sudėtis, baigiantis Europos Parlamento kadencijai ir rengiant naujus Europos Parlamento rinkimus, todėl buvo priimta mažiau teisėkūros iniciatyvų ir pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų nei ankstesniais metais;

K. kadangi Parlamentas palankiai vertina poreikį nacionaliniams parlamentams kartu su Europos Parlamentu aktyviau dalyvauti demokratiškai tikrinant, kaip vykdomas tvirtesnis bendradarbiavimas, kai tai susiję su bendros kompetencijos politikos sritimis;

L. kadangi neseniai, 2021 m. kovo mėn. Regionų komitetas pristatė regioninių centrų tinklą „RegHub 2.0“; kadangi šis projektas buvo pradėtas kaip Regionų komiteto iniciatyva siekiant stebėti, kaip ES politika veikia vietoje;

M. kadangi Reglamentavimo patikros valdybos įgaliojimai apima poveikio vertinimų kokybės tikrinimą;

N. kadangi Komisija įsipareigojo taikyti principą „kiek plius, tiek minus“ (angl. *one in, one out*), pagal kurį, kiekvienu pasiūlymu dėl teisėkūros procedūra priimamo akto numatant naujas prievoles, reikia panaikinti vieną lygiavertę ES lygmeniu toje pačioje politikos srityje piliečiams ir įmonėms taikomą prievolę, tačiau iki šiol šis principas nebuvo sėkmingai įgyvendintas;

O. kadangi dabartinė krizė atskleidė poreikį identifikuoti ir palengvinti nereikalingą reglamentavimo naštą siekiant užtikrinti, kad ES teisės aktai per pagrįstą laikotarpį duotų numatytą naudą ir kartu būtų sumažintos nereikalingos sąnaudos, ypač spartinant vartotojams, mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ) bei labai mažoms įmonėms skirtų paramos priemonių įgyvendinimą; kadangi siekiant naudos vartotojams, darbuotojams, MVĮ ir visiems piliečiams teisės aktai turėtų būti suderinti, aiškūs, visapusiški, įtraukūs ir pagrįsti būtinais moksliniais įrodymais, kai to reikia; pabrėžia, jog labai mažos įmonės ir MVĮ turėtų turėti tik tokias prievoles, kurios atitinka jų specifiką ir sektorių ypatybes, ir ragina Komisiją imtis ryžtingų vykdymo užtikrinimo veiksmų, kad būtų ribojamas rinkos susiskaidymas, šalinamos nepagrįstos rinkos kliūtys ir sudaromos vienodos sąlygos; kadangi „geresnis reglamentavimas“ turėtų būti naudingas visiems ir tarnauti Europos visuomenės interesams;

P. kadangi Parlamentas, Komisija ir Taryba, kaip teisėkūros institucijos, turi gerbti kompetencijos suteikimo, subsidiarumo ir proporcingumo principus;

1. primena Komisijos metinių subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo ataskaitų svarbą;

2. palankiai vertina nuolatines pastangas toliau atsižvelgti į subsidiarumo ir proporcingumo principus – pagrindinius principus, kuriais vadovaujasi Europos Sąjunga; primena, kad svarbu skatinti bendrą supratimą apie subsidiarumo ir proporcingumo principus ES lygmeniu, taip pat atkreipia dėmesį į ankstesniuose pranešimuose išsakytą susirūpinimą dėl šiek tiek atsainaus Komisijos metinių subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo ataskaitų pobūdžio, nes šiose ataskaitose dažnai išsamiai neatsižvelgiama į tai, kaip šių principų laikomasi formuojant ES politiką; pripažįsta vis didesnį Komisijos metinių ataskaitų dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo visapusiškumą;

3. primena apie tai, jog svarbu, kad būtų nuolat paisoma Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje įtvirtinto subsidiarumo principo – juo remiantis siekiama užtikrinti, kad sprendimai būtų priimami tinkamiausiu politikos lygmeniu ir kuo arčiau piliečių bei įmonių, ir kad veiksmai ES lygmeniu būtų pagrįsti atsižvelgiant į nacionaliniu, regionų ar vietos lygmeniu turimas galimybes, kartu atsižvelgiant į šiuos tris pagrindinius procesus: retrospektyvinį vertinimą, poveikio

vertinimą ir konsultavimąsi su suinteresuotaisiais subjektais; be to, ragina Komisiją priartinti ES prie jos piliečių; pabrėžia, kad vietos ir regionų lygmens valdžios institucijos įgyvendina ir taiko apie 70 proc. ES teisės aktų; mano, kad glaudus konsultavimasis su piliečių išrinktais atstovais ES klausimais yra labai veiksmingas būdas priartinti ES prie piliečių; ragina valstybių narių nacionalinio lygmens valdžios institucijas ir atitinkamus suinteresuotuosius subjektus aktyviau dalyvauti ankstyvajame sprendimų priėmimo proceso etape atliekant subsidiarumo ir proporcingumo principo laikymosi patikras ir ES teisės aktų administracinės naštos vertinimus, siekiant užtikrinti, kad ES nesiimtų veiksmų (išskyrus tuos atvejus, kai veiksmai priklauso išimtinei jos kompetencijai), nebent jie būtų veiksmingesni už veiksmus, kurių imamasi nacionaliniu, regioniniu ar vietos lygmeniu; be to, primena, jog pagal proporcingumo principą reikalaujama, kad ES veiksmai neviršytų to, kas būtina siekiant Sutarčių tikslų; ragina Komisiją įvertinti subsidiarumo principo taikymo procedūros veiksmingumą ir efektyvumą, siekiant nustatyti jos trūkumus ir juos pašalinti;

4. pabrėžia, kad dėl dabartinės subsidiarumo kontrolės mechanizmo procedūros struktūros nacionalinių parlamentų komitetai, atsakingi už ES reikalus, esant trumpiems terminams, skiria per daug laiko techniniam ir teisiniam vertinimui, – tai trukdo siekti tikslo vykdyti gilesnes politines diskusijas Europos politikos klausimais;

5. ragina peržiūrėti SESV ir nustatyti tiesioginę Europos Parlamento teisėkūros iniciatyvos teisę, nes Europos Parlamentas tiesiogiai atstovauja Europos piliečiams;

6. pabrėžia, kad svarbu tinkamai paaiškinti, kodėl būtinos teisėkūros iniciatyvos ir kokį poveikį jos daro visiems svarbiems (ekonomikos, aplinkos apsaugos, socialiniam) sektoriams, siekiant užtikrinti subsidiarumo ir proporcingumo principų laikymąsi;

7. mano, kad pažanga Europos Sąjungoje gerinant reglamentavimą yra svarbi siekiant užtikrinti stabilumą ir teisinį tikrumą ES piliečiams ir įmonėms bei tokiu būdu skatinti augimą, darbo vietų kūrimą ir gerovę;

8. mano, kad subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymas yra atspirties taškas formuojant bet kokią politiką ir yra esminė politikos gyvavimo ciklo dalis;

9. atkreipia dėmesį į Subsidiarumo, proporcingumo ir veikimo mažiau, bet efektyviau darbo grupės išvadas; pažymi, jog Parlamentas laikėsi nuomonės, jog dalyvavimas Komisijos sudarytoje darbo grupėje reikštų, kad nepaisoma Parlamento institucinio vaidmens ir jo pozicijos kaip vienintelės tiesiogiai renkamos Europos Sąjungos institucijos, atstovaujančios piliečiams ir įmonėms Sąjungos lygmeniu ir vykdančios Komisijos veiklos politinio tikrinimo funkcijas, ir dėl to jis nusprendė atmesti kvietimą paskirti narius į šią darbo grupę ir tokiu būdu dalyvauti jos veikloje; palankiai vertina darbo grupės ataskaitoje pateikiamus rezultatus ir rekomendacijas, kuriuose teigiama, kad visose esamose veiklos srityse yra ES pridėtinės vertės, ir tai, kad darbo grupė atitinkamai nenustatė jokių kompetencijų pagal Sutartis ar politikos sričių, kurias reikėtų visam laikui, visiškai ar iš dalies perduoti valstybėms narėms; ragina Komisiją įgyvendinti šias išvadas, visų pirma labiau įtraukti vietos ir regioninio lygmens institucijas, kad jos visapusiškai dalyvautų konsultacijų procese, taip pat integruoti vadinamąjį tinklo modelį, taip siekiant įvertinti, kaip visame sprendimų priėmimo procese laikomasi abiejų principų; pažymi, kad tam reikės tvirto įsipareigojimo, be kita ko, kalbant ir apie ES teisėkūros institucijas; taip pat siūlo įvertinti ir toliau plėtoti esamas parlamentų bendradarbiavimo sistemas;

10. laikosi nuomonės, kad kiekvienas Komisijos pasiūlymas turėtų daryti teigiamą poveikį piliečių gyvenimui, kartu užtikrinant proporcingas ir priimtinas sąnaudas;

11. pabrėžia, kad nacionaliniai parlamentai turėtų būti kuo anksčiau įtraukiami į teisėkūros procesą, pageidautina iš karto po to, kai paskelbiamos veiksmų gairės, ir per konsultacijų etapą; mano, kad prieš pateikiant naują teisės aktą daugiau dėmesio taip pat turėtų būti skiriama subsidiarumo principui, visų pirma per konsultacijų etapą turėtų būti aktyviai siekiama išsiaiškinti nacionalinių parlamentų nuomones ir nustatyti, kokie klausimai jiems kelia susirūpinimą, nes tai galbūt padėtų išvengti „geltonosios kortelės“ procedūros taikymo ir problemų per derybų etapą;

12. palankiai vertina priemonę, kuria siekiama padėti nacionaliniams parlamentams veiksmingiau vykdyti savo vaidmenį, neįtraukiant laikotarpio nuo gruodžio 20 d. iki sausio 10 d. į aštuonių savaičių laikotarpį, per kurį nacionaliniai parlamentai gali pateikti pagrįstas nuomones;

13. pabrėžia nacionalinių parlamentų dalyvavimo teisėkūros procese ES lygmeniu svarbą; pažymi, kad nors 2017–2019 m. iš nacionalinių parlamentų gaunamų pagrįstų nuomonių skaičius toliau mažėjo, o 2019 m. nebuvo pateikta nė vienos pagrįstos nuomonės, Komisijai teikiamų nuomonių ir pastabų Europos Parlamentui, įskaitant dėl ne teisėkūros iniciatyvų teikiamas nuomones ir pastabas, skaičius nuolat išlieka aukštas, o tai rodo teigiamą ir perspektyvų nacionalinių parlamentų dalyvavimą ES politikos cikle; pažymi, kad kelios iš šių nuomonių yra susijusios su svarbiais instituciniais klausimais, pvz., baigimu kurti ekonominę ir pinigų sąjungą (EPS) ir nuostatų dėl pereigos taikymo; pažymi, kad nė vienam

pasiūlymui nebuvo gauta daugiau kaip keturių pagrįstų nuomonių; primena, kad Sutartyse apibrėžtas parlamentų tarpusavio bendradarbiavimo vaidmuo ir nacionaliniams parlamentams suteikta atsakomybė tikrinti teisėkūros ir ne teisėkūros iniciatyvas; palankiai vertina aktyvų nacionalinių parlamentų dalyvavimą dialoge su ES institucijomis teisėkūros tema, naudojantis kitomis priemonėmis nei subsidiarumo kontrolės mechanizmas; primena, kad „oranžinės kortelės“ procedūra niekada nebuvo taikyta ir kad per 2007–2019 m. laikotarpį „geltonosios kortelės“ procedūra buvo taikyta tik tris kartus, turint omenyje tai, kad iš viso buvo pateiktos 439 pagrįstos nuomonės ir 5 513 nuomonių; pažymi, kad įgyvendinus nacionalinių parlamentų teisę tikrinti, ar laikomasi subsidiarumo principo, remiantis vadinamąja ankstyvojo perspėjimo sistema, iš dalies pagerėjo ES institucijų ir nacionalinių parlamentų santykiai; pabrėžia Komisijos įsipareigojimą ateityje teikti apibendrintus atsakymus tais atvejais, kai bent keturi parlamentai pateikia pagrįstas nuomones, ir parodyti lankstumo taikant Sutartyse nustatytą aštuonių savaičių terminą, iki kurio nacionaliniai parlamentai turi pateikti savo pagrįstas nuomones, atsižvelgiant į bendrus atostogų ir kitus darbo pertraukų laikotarpius; mano, kad Konferencija dėl Europos ateities suteiks piliečiams puikią galimybę diskutuoti apie realų teisės aktų poveikį nacionaliniu lygmeniu ir pateikti pasiūlymų, kaip pasiekti geresnės teisėkūros tikslų, be kita ko, iš naujo įvertinant subsidiarumo principo taikymo procesą; primena, kad skaidrumas ir viešumas yra itin svarbūs teisėkūros proceso elementai ir tam reikia nacionalinių ir regionų parlamentų dalyvavimo, kartu užtikrinant didesnį demokratinio teisėkūros proceso Europos Sąjungoje teisėtumą ir suteikiant daugiau pasitikėjimo juo; taigi, palankiai vertina Parlamento padarytą pažangą viešai skelbiant daugiaskilčius dokumentus, atsižvelgiant į sprendimą *De Capitani* byloje;

14. pažymi, kad 2016 m. iš visų 41 nacionalinių parlamentų rūmų pagrįstas nuomones pateikė 26 rūmai ir kad 2017 m. šis skaičius sumažėjo iki 19, o 2018 m. – iki 14; pabrėžia, kad toks sumažėjimas sutampa su mažesniu bendru pagrįstų nuomonių skaičiumi;

15. pabrėžia, kad nuomonių ir pagrįstų nuomonių skaičiaus tendencija 2007–2019 m. rodo, kad nacionaliniai parlamentai vis dažniau prašo daugiau politinio dialogo ir aktyvesnio dalyvavimo diskusijose dėl ES politikos, taigi mažiau laiko skiria norminei ES pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų analizei;

16. pripažįsta, kad 2019 m. buvo pirmieji metai nuo subsidiarumo kontrolės mechanizmo sukūrimo, kai nacionaliniai parlamentai nepateikė pagrįstų nuomonių, nes pereinamuoju laikotarpiu tarp senos sudėties Komisijos ir naujos sudėties Komisijos darbo gerokai sumažėjo Komisijos teisėkūros veiklos mastas;

17. primena, kad Komisija, prieš pateikdama pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, privalo kuo daugiau konsultuotis su suinteresuotaisiais subjektais, atsižvelgdama į numatomo veiksmo regioninį ir vietos aspektus;

18. primena, kad Europos iniciatyvoje „Small Business Act“ įtvirtinto principo „visų pirma galvokime apie mažuosius“ taikymas yra esminė proporcingumo patikros dalis prieš pateikiant bet kokį pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, ir juo turėtų būti siekiama užtikrinti, kad būtų atkreiptas dėmesys į MVĮ nuomonę ir kuo anksčiau atsižvelgta į jų interesus, norint sukurti palankią verslo aplinką MVĮ, kurios yra mūsų Europos ekonomikos pagrindas, plėtrai;

19. apgailestauja dėl praktikos, kai reguliariai remiamasi „institucijos sprendimų priėmimo proceso veiksmingumu“ kaip priežastimi nesuteikti galimybės susipažinti su parengiamaisiais teisėkūros dokumentais, o tai kelia riziką, kad visuomenės galimybės susipažinti su dokumentais išimtys taps *de facto* taisykle;

20. palankiai vertina tai, kad sudarytas Tarpinstitucinis susitarimas dėl privalomo Skaidrumo registro ES institucijoms, įskaitant Tarybą;

21. pabrėžia, jog *ex ante* poveikio vertinimai kartu su konsultacijomis su suinteresuotaisiais subjektais yra svarbios priemonės siekiant priimti informacija pagrįstus sprendimus, taip pat pagrindinė priemonė siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi subsidiarumo ir proporcingumo principų, ir skatinti atskaitomybę ir veiksmingumą; pabrėžia, kad būtina skatinti ir populiarinti reguliarų dialogą ir tinkamą bei skaidrų konsultavimąsi su visais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais; palankiai vertina tai, kad ES lygmeniu rengiant poveikio vertinimus naudojamasi geresnės teisėkūros priemonėmis ir bendradarbiaujama su įvairiais atitinkamais ekspertais; pažymi, kad būtina supaprastinti šias priemones ir padaryti jas lengviau suprantamas ir patogesnes suinteresuotiesiems subjektams; pabrėžia, kad apskritai reikia skubiai patobulinti poveikio vertinimus, kiek tai susiję su subsidiarumo ir proporcingumo principais; pabrėžia, kad visi poveikio vertinimai, patikrinimai ir tinkamumo patikros turėtų apimti subsidiarumo ir proporcingumo principų laikymosi analizę; palankiai vertina tai, kad naudojamos tokios priemonės, kaip Reglamentavimo kokybės ir rezultatų programa (REFIT) ir

Reglamentavimo patikros valdyba, kuriomis nuo 2017 m. siekiama nustatyti supaprastinimo ir nereikalingų išlaidų mažinimo galimybes prieš Komisijai pasiūlant peržiūrėti galiojančius teisės aktus; be to, palankiai vertina tai, kad į metines Komisijos darbo programas įtraukiamos iniciatyvos, kurios sukuriamos vykdant šią veiklą ir kurias reikia stebėti REFIT suvestinėje; atsižvelgdamas į tai, pažymi, kad į 2020 m. Komisijos darbo programą įtrauktos 44 iniciatyvos pagal REFIT; pabrėžia, kad vykdant tokius procesus turėtų būti integruotai ir subalansuotai atsižvelgiama į ekonominį poveikį, poveikį aplinkai ir socialinį poveikį bei naudojama tiek kokybinė, tiek kiekybinė analizė, taip pat sprendžiama suderinimo ES lygmeniu nebuvimo kaštų problema; pažymi, kad tikrinimo priemones galima toliau remti ir stiprinti kitomis priemonėmis, pvz., Ateičiai tinkamo reglamentavimo (F4F) platforma ar kitomis panašiomis tikslinėmis platformomis; mano, kad REFIT platforma turėtų būti išplėsta, siekiant greta reglamentavimo naštos klausimų įtraukti subsidiarumo ir proporcingumo klausimus; primena, kad, siekiant sukurti „ateičiai tinkamą“ reglamentavimą, visų pirma reikia užtikrinti jo ekonominį, socialinį ir aplinkosauginį tvarumą; palankiai vertina tai, kad abu minėtieji principai yra Reglamentavimo patikros valdybos atliekamo kokybės vertinimo dalis; vis dėlto pabrėžia, kad šios valdybos nepriklausomumą būtų galima dar labiau padidinti;

22. pabrėžia, kad sisteminga teisės aktų peržiūra atlieka vis svarbesnį vaidmenį siekiant geresnio reglamentavimo; šiuo atžvilgiu pabrėžia, jog svarbu, kad Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija bendradarbiautų labiau struktūrizuotai, kad būtų galima įvertinti Sąjungos teisės taikymą ir veiksmingumą, siekiant ją tobulinti; atkreipia dėmesį į tai, jog būtina, kad valstybės narės greitai, laiku ir teisingai taikytų Sąjungos teisės aktus, kad būtų galima tinkamai įvertinti, ar reikia priimti kitus teisės aktus;

23. pabrėžia, kad strateginiam prognozavimui galėtų tekti pagrindinis vaidmuo padedant formuoti ateities iššūkiams parengtą ES politiką, užtikrinant, kad trumpalaikės iniciatyvos būtų grindžiamos ilgalaike perspektyva; pripažįsta, kad prognozavimo elementai bus visapusiškai įtraukti į Komisijos geresnio reglamentavimo darbotvarkę, poveikio vertinimus ir kitus vertinimus; taip pat pažymi, kad strateginis prognozavimas bus naudojamas siekiant paremti programą REFIT, pagal kurią nustatomos galimybės mažinti reglamentavimo naštą ir užtikrinama, kad esami ES teisės aktai ir toliau būtų tinkami ateičiai;

24. pažymi, kad 2017 m. Reglamentavimo patikros valdyba iš viso išnagrinėjo 53 poveikio vertinimus ir 17 atskirų vertinimų; pažymi, kad iš pradžių dėl 43 proc. šių Reglamentavimo patikros valdybos išnagrinėtų poveikio vertinimų ir 41 proc. vertinimų buvo pateikta neigiama nuomonė ir kad beveik visų poveikio vertinimų atveju tarnybos turėjo patobulinti ataskaitas, kad jos atitiktų valdybos kokybės standartus; daro išvadą, kad reikia žymiai pagerinti pirminių poveikio vertinimų ir vertinimų kokybę; apgailestauja dėl to, kad 2019 m. valdyba išnagrinėjo tik vieną poveikio vertinimą;

25. remia Komisijos įsipareigojimą prieš svarstant galimybę pasiūlyti teisėkūros procedūra priimamus aktus atlikti *ex ante* vertinimą; mano, kad Komisija ir nacionalinės valdžios institucijos turėtų toliau glaudžiai bendradarbiauti tam, kad įvertintų realų ES teisės aktų poveikį piliečiams, įmonėms ir aplinkai; taip pat palankiai vertina nacionalinių parlamentų indėlį atliekant *ex ante* vertinimą, šiuo tikslu pasitelkiant neformalųjį politinį dialogą, įskaitant bendras nuomones savo iniciatyva; be to, ragina valstybes nares užtikrinti greitą ir nuoseklų teisės aktų perkėlimą į nacionalinę teisę, juos įgyvendinti ir užtikrinti jų įgyvendinimą, taip pat vengti praktikos, dėl kurios atsirastų perteklinių ir nepagrįstų administracinių reikalavimų, kurie galėtų trukdyti sklandžiam vidaus rinkos veikimui;

26. palankiai vertina Komisijos pastangas plačiai ir visapusiškai įvertinti galimus bendrosios rinkos teisės aktus atliekant poveikio vertinimą; pabrėžia, kad nepriklausomas ir nešališkas vertinimas yra esminė ir vertinga priemonė, galinti padėti priimti informacija pagrįstus politinius sprendimus visame teisėkūros sprendimų priėmimo procese (sykiu laikantis Bendrijos metodo), – to reikia siekiant sparčiai reaguoti į neatidėliotinus iššūkius, pvz., skaitmeninę ir tvarią pertvarką; mano, kad reikia tobulinti poveikio vertinimų turinį ir išplėsti jų taikymo mastą, atsižvelgiant į papildomus veiksnius, kad poveikio vertinimai būtų teikiami tinkamesniu laiku ir būtų vertingesni ir kad į juos būtų labiau atsižvelgiama politiniu lygmeniu priimant sprendimus; be to, primena, kad Parlamentas ir Taryba, darydami esminius pakeitimus, atliko nedaug poveikio vertinimų;

27. pabrėžia, kad prireikus Parlamentas turėtų atlikti esminių Komisijos pasiūlymų pakeitimų poveikio vertinimus ir jų galimas pasekmes Komisijos pasiūlymui prieš jam tuos pakeitimus patvirtinant, jei Komisija ir jos tarnybos tų pakeitimų dar neišnagrinėjo;

28. pabrėžia Europos Parlamento tyrimų tarnybos, teikiančios pasiūlymų *ex ante* poveikio vertinimus ir Europos pridėtinės vertės analizę, taip pat įgyvendinimo vertinimus, vaidmenį; mano, kad būtų galima pagerinti Komisijos ir Europos Parlamento tyrimų tarnybos bendradarbiavimą tam, kad būtų atliekama paprasta, greita ir išsami teisėkūros veiksmų ir jų esminių pakeitimų, alternatyvių sprendimų, jų galimų sąnaudų ir naudos, numatomos administracinės naštos, galimų biurokratinių kliūčių MVĮ ir ES veiksmų nebuvimo kaštų analizė;

2021 m. birželio 24 d., ketvirtadienis

29. palankiai vertina svetainės „Išsakykite savo nuomonę“ sukūrimą bei jos patobulinimus ir ragina Komisiją toliau kurti tokias priemones, suteikiančias piliečiams ir suinteresuotiesiems subjektams tiesioginę prieigą prie ES politikos formavimo proceso ir galimybę jame dalyvauti;

30. siūlo Komisijai tinkamai apsvarstyti Europos Audito Rūmų rekomendacijas dėl portalo „Išsakykite savo nuomonę“, visų pirma plečiant konsultacijų prieinamumą kalbos požiūriu, kad piliečiai ir suinteresuotieji subjektai galėtų nuspręsti, ką jie laiko „plataus viešojo intereso iniciatyvomis“;

31. remia Komisijos įsipareigojimą atlikti politikos peržiūras ir ragina dažniau atlikti *ex post* vertinimą siekiant užtikrinti, kad būtų įgyta patirties teisės aktų veiksmingumo ir naudos aspektais, o tai savo ruožtu gali padėti rinkti informaciją, reikalingą politikos formavimui ateityje, ir patobulinti reglamentavimo metodus;

32. pabrėžia, kad *ex post* vertinimai taip pat yra svarbi priemonė siekiant vertinti teisės aktų poveikį piliečiams ir įmonėms, ypatingą dėmesį skiriant poveikiui MVĮ;

33. primygtinai ragina Komisiją dar dažniau naudoti išdėstymo nauja redakcija ir kodifikavimo procedūras siekiant supaprastinti antrinės teisės aktus;

34. pritaria tam, kad reikia konsoliduoti gautus atsakymus, jei septyni ar daugiau nacionalinių parlamentų pateikia pagrįstas nuomones dėl vieno iš Komisijos pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, nepaisant to, kad nebuvo pasiekta riba, nuo kurios pradedama taikyti „geltonosios kortelės“ procedūra; mano, kad tai suteikia daugiau matomumo nacionalinių parlamentų pozicijai;

35. atkreipia dėmesį į principą „kiek plius, tiek minus“, kuris grindžiamas suinteresuotųjų subjektų dalyvavimu ir pagal kurį Komisija siekia kompensuoti naujai nustatytą naštą, ypač labai mažoms įmonėms ir MVĮ, mažindama asmenims ir įmonėms tenkančią lygiavertę naštą ES lygmeniu toje pačioje politikos srityje; pabrėžia, kad šio požiūrio įgyvendinimas neturėtų prieštarauti geresnio reglamentavimo tikslams ir kad dėl jo neturėtų būti priimami mechaniniai sprendimai panaikinti teisės aktus ar taikomi žemesni standartai, taip pat tai, kad jo tikslas turėtų būti modernizuoti ir reformuoti ES teisės aktus siekiant spręsti naujus visuomenės uždavinius; pabrėžia, kad, rengiant, į nacionalinę teisę perkeliant ir įgyvendinant ES teisės aktus, reikėtų vengti nereikalingos papildomos administracinės naštos, tačiau tai neturėtų tapti nei reguliavimo panaikinimo ar reguliavimo nebuvimo priežastimi, nei kliūtimi valstybių narių parlamentams toliau taikyti platesnio užmojo priemones ar jų imtis ir užtikrinti aukštesnius socialinės, aplinkos ir vartotojų apsaugos standartus tais atvejais, kai Sąjungos teisėje apibrėžti tik būtiniausi standartai;

36. pabrėžia, kad atviras, veiksmingas, skaidrus ir nepriklausomas administracinis ir teisėkūros sprendimų priėmimo procesas yra išankstinė aukštos kokybės politikos ir reglamentavimo sąlyga; pabrėžia, kad suderintų administracinių procedūrų nustatymas būtų naudingas gero valdymo ir reglamentavimo praktikai ES ir sustiprintų ryšį tarp ekspertų žiniomis grindžiamo sprendimų priėmimo ir demokratinio legitimumo;

37. atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina Komisijos, remiantis su REFIT platforma susijusia patirtimi, 2020 m. sukurtą Ateičiai tinkamo reglamentavimo platformą – aukšto lygio ekspertų grupę, kurioje dalyvauja įvairūs suinteresuotieji subjektai, valstybių narių ekspertai ir Regionų komiteto bei Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto atstovai ir kuri pataria Komisijai, kaip padaryti ES teisės aktus veiksmingesnius identifikuojant galimai nereikalingas, naštą sukuriančias esamas priemones ir kaip jas supaprastinti ir modernizuoti, be kita ko, pasitelkiant skaitmeninimą, siekiant užtikrinti, kad ES teisės aktai padėtų ES piliečiams ir įmonėms, o ne jiems trukdytų;

38. ragina nacionalinius parlamentus į ES teisėkūros iniciatyvų procesą įtraukti teisėkūros galią turinčius regionų parlamentus ir pritaria idėjai sistemingai su jais konsultuotis dėl svarbių iniciatyvų, ypač tais atvejais, kai tai susiję su regionų kompetencija; primena, kad tokiems parlamentams atstovaujama Regionų komitete ir kad pagal prie SESV pridėto Protokolo Nr. 2 6 straipsnį nacionaliniai parlamentai gali konsultuotis su šiais parlamentais;

39. primena, kad skaitmeninės inovacijos vystosi sparčiai ir kad verslininkai yra skaitmeninės darbotvarkės varomoji jėga; todėl mano, kad itin svarbu, nepažeidžiant subsidiarumo ir proporcingumo principų, nustatyti perspektyvias taisykles, kurios neatsiliktų nuo skaitmeninių inovacijų spartos; pažymi, kad didelė dalis svarbiausių ES teisėkūros prioritetų 2017–2019 m. buvo iniciatyvos, susijusios su Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos (IMCO) komiteto įgaliojimais, daugiausia skirtos bendrosios rinkos strategijai ir bendrosios skaitmeninės rinkos strategijai įgyvendinti, ypatingą dėmesį skiriant reglamentams, susijusiems su nepagrįstų ir neproporcingų kliūčių šalinimu, ir išnaudojant naujas galimybes piliečių ir įmonių labui;

40. primena, kad ES teisės aktas iš esmės pakeičia 27 skirtingus norminius aktus, – tai padeda mažinti vidaus rinkos susiskaidymą; ragina Komisiją, vertinant subsidiarumą ir proporcingumą, užtikrinti, kad iniciatyvos, kuriomis siekiama sukurti gilesnę ir teisingesnę vidaus rinką, išliktų esminiu būsimų metinių programų ramsčiu, sykiu išlaikant aukštą vartotojų apsaugos lygį;

41. pabrėžia, kad reikia reguliariai peržiūrėti siekio užtikrinti geresnę teisėkūrą tikslus ir juos įvertinti remiantis geresnės teisėkūros darbotvarkės kriterijais, be kita ko, ir dėl stebėsenos bei ataskaitų teikimo; pažymi, kad būtina užtikrinti tinkamą šių tikslų pusiausvyrą ir juos įvertinti pagal jų veiksmingumą, atsižvelgiant į išteklius, kurie skirti geresnio reglamentavimo veiklai ir išorės subjektų indėliui; primena, jog svarbu turėti palyginamus ES masto duomenis, kad būtų galima atlikti tokį vertinimą, ir ragina Komisiją išnagrinėti, ar geresnio reglamentavimo priemonės padėjo pasiekti tokius tikslus, kaip geresni politikos rezultatai;

42. ragina Komisiją atsižvelgti į šią rezoliuciją rengiant numatytą priimti komunikatą dėl geresnio reglamentavimo;

43. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Regionų komitetui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.